

El dia que Nova York va declarar-se

RICHARD M. KETCHUM

Tan bon punt van acabar de redactar la Declaració d'Independència dels Estats Units, John Adams escrigué a la dona, Abigail: el Dia de la Independència l'hauríem de celebrar-lo solemnement, amb molta pompa, amb fires, concursos, competicions esportives, campanades, fogueres i molta il·luminació d'una banda a l'altra del país, des d'ara i per sempre”.

La primera vegada que la ciutat de Nova York va commemorar aquesta data històrica, però, diguem-ne que no ho feu gaire “solemnement”. Quan George Washington va llegir el text de la declaració a les tropes, el 9 de juliol del 1776, davant del City Hall, la gentada que escoltava estava formada per civils i soldats (“gent poc decent”, segons alguns testimonis), que desfilaren cap al Bowling Green, on una estàtua equestre del rei Jordi III, de plom pintat de color daurat, se sostenia damunt d'un pedestal de marbre.

Alguns homes van pujar-hi, van lligar-hi cordes i, en fer un senyal a la gent, tothom va estirar-les. Lentament, la figura del cavall i la del rei van començar a trontollar. La gentada contenia la respiració, però finalment l'estàtua va caure a terra. Allò va ser una bogeria: tothom animava els homes que li tallaren el cap al rei, i van mutilar-li el nas fins desfigurar-ne els trets.

Aquell matx vespre, van endur-se el cap del rei a una taverna que hi havia a prop de Fort Washington, i el col·locaren, amb una estaca, al capdamunt del pal de la bandera, però a la nit un oficial britànic, el capità John Montresor, va enviar alguns homes perquè el recuperaren. Llavors li la va enviar a Lord Townshend, a Londres, amb una nota que deia: “perquè convenceu els de casa de la disposició envers la infàmia que tenen els desagradits d'aquest país angoixat”.

La prova que el cap va arribar a la destinació ens arriba de Thomas Hutchinson, que havia estat governador reial de Massachusetts i que visitava els Townshends el novembre del 1777. Escrigué al seu diari personal que Lady Townshend li havia preguntat si “no li impor-

“Durant els primers setze anys al tron, Jordi III era objecte de reverència per part dels colons, que en celebraven l'aniversari, l'inclouien en les pregàries i bevien a la salut del rei amb certa regularitat. La desmembració de l'efigie, la ira i el ressentiment que l'havien enderrocada, van marcar el final d'aquest afecte que molts colons havien sentit envers el rei”

La desaparició de l'estàtua reial fa palès un canvi profund pel que fa a l'actitud que Nova York havia mantingut fins llavors envers l'home que, suposadament, els feia de pare i protector, el símbol de la unió que mantenien amb la Gran Bretanya. I aquest canvi, alhora, desmenteix la creença generalitzada —que ha arribat fins als nostres dies— segons la qual la ciutat de Nova York va ser un oasi de lleialtat en un desert de revolució.

Durant els primers setze anys al tron, Jordi III era objecte de reverència per part dels colons, que en celebraven l'aniversari, l'inclouien en les pregàries i bevien a la salut del rei amb una certa regularitat. La desmembració de l'efigie, la ira i el ressentiment que l'havien enderrocada, van marcar el final d'aquest afecte que molts colons havien sentit envers el rei.

Però, tot i amb això, ni tan sols la destrucció de l'estàtua va donar-los crèdit com a patriotes, el crèdit que els revolucionaris de Nova York creien que es mereixien, i, feren el que feren, mai no van assolir la reputació a què aspiraven com a patriotes fervorosos.

No cal dir que, la consideració de poc patriotes, se l'havien guanyada. Els anys que precediren la revolució, la ciutat havia estat en mans d'un comerciant, James DeLancey Jr., i de tota la cort que l'envoltava. Aquest grup controlava el Consell del Governador, una institució que exercia una gran influència, i l'Assemblea Estatal d'electes.

Controlaven el sistema elitista de privilegis, l'Església d'Anglaterra i els negocis. La prosperitat que havien aconseguit es basava en les aliances amb Londres. Tenien tant de poder que els patriotes no podien, de cap manera, arribar a controlar la política local.

Per molt poc temps, el juny del 1776, quan l'exèrcit continental va entrar a Nova York després que els britànics evaquaren Boston, la ciutat va estar en mans dels rebels. Molts dels lleials van marxar a Anglaterra, i, els qui s'hi van quedar, segons que ens conta Thomas Jones, un *tory* que va romandre, eren “perseguits com els llops i com els ós-

taria comprovar de primera mà la lleialtat dels americans. I, acostant-se al sofà... va descobrir un gran cap daurat, que semblava el del rei”.

La major part de l'estàtua, però, la van portar a Litchfield, Connecticut, a Oliver Wolcott, un membre del Congrés Continental. Els fills de Wolcott, dues xiques i un xic, amb ajuda d'altra gent, van convertir el plom de l'estàtua en munició per a les tropes, unes 42.000 bales. Hi havia un acudit de l'època que deia que, segurament, les tropes reials havien rebut “dispars amb trossos de sa majestat”.

independent

sos, d'aiguamoll en aiguamoll, d'un turó a l'altre, d'una vall a l'altra, d'un bosc a l'altre". A molts els van agafar i els van empresonar, i uns quants foren assassinats.

A finals de l'estiu, però, la flota reial va tornar a aparèixer, amb uns 140 vaixells, la força expedicionària més gran que la història britànica havia conegut, amb el general William Howe i una tropa de 32.000 soldats, que van expulsar ràpidament els rebels de la ciutat. El mes de setembre, un incendi va cremar més de cinc-centes cases, una quarta part de les que hi havia, i, d'ençà d'aquell moment, i fins el final de la revolució, sis anys més tard, tota la comunitat local va estar en mans dels anglesos i va esdevenir una meca per als partidaris dels britànics, que anaven quedant desplaçats.

Malgrat tot, encara hi havia rebels, i els atacs guerrillers feien la guitza a l'exèrcit d'ocupació. El novembre del 1777, una banda de rebels va travessar del riu Hudson des de Nova Jersey i va irrompre a casa d'Oliver DeLancey, l'oncle de James, a Bloomingdale, unes set milles al nord de la ciutat.

No hi havia forces britàniques a la vora, i ningú no va poder evitar que els rebels saquejaren la casa: Mrs. DeLancey va córrer a amagar-se sota el porxo. Els atacants van pegar Charlotte, la filla de setze anys, amb el mosquetó, van incendiar l'edifici i van obrir foc contra l'amiga de Charlotte, Elizabeth Floyd, que corria escales avall. Totes dues xiquetes, en camisa de dormir i amb un nebotet als braços, van travessar els camps i van passar la nit als aiguamolls, amb tarquim fins als genolls. Una altra filla casada, que també es va perdre intentant trobar un campament de l'exèrcit britànic, va anar a parar, finalment, exhausta, a la granja d'un amic, després d'haver passat la nit voltant pertot arreu. Allò va ser una humiliació molt gran per a una família que havia liderat Nova York al llarg de dues dècades.

Malgrat la mà de ferro amb què els DeLancey i altres famílies dominaven la política de Nova York, de fet, el nombre de *tories* havia baixat molt. No po-

“Fins a 1786 els novaiorquesos no van posar massa èmfasi en el record de la Declaració d'Independència. Aquell any, però, el Consell de la Ciutat va aprovar un programa de celebracions del desè aniversari. Fou una festa modesta, que un diari descrivia com ‘una bonica i plaent representació de transparències davant del teatre de John Street’ ”

dem saber quants n'eren, però l'historiador John Ranlet suggereix que només un quinze per cent de la població total de la ciutat donava suport al rei, i que un deu per cent era neutral, o bé per por, o bé per manca de convicció. John Adams va escriure, el 1776, que els lleials al rei conformaven una força potent a Nova York, però al cap d'un any ja havia canviat de discurs. “Nova York –va escriure–, abans del començament de les hostilitats, se suposava que es mostraria menys ferma contra els britànics. Però, malgrat el control enemic de Nova York i dels voltants, la resta

d'aquesta província ha restat inamovible, i mostra cada vegada més zel i més unanimitat.”

Els britànics comptaven amb els *tories* perquè s'alçaren en armes i els feren costat, però a Nova York els decebien cada vegada més. La valoració pràctica de tot plegat, però, és que, si els americans no hagueren estat units per la llibertat, no haurien guanyat la guerra.

El Dia de la Independència, en aquells moments, no era altra cosa que una facècia. Fins a 1786, els novaiorquesos no van posar massa èmfasi en el record de la Declaració d'Independència. Aquell any, però, el Consell de la Ciutat va aprovar un programa de celebracions del desè aniversari. Fou una festa modesta, que un diari descrivia com “una bonica i plaent representació de transparències [...] davant del teatre de John Street”.

L'any següent, però, la festa es va institucionalitzar de debò: segons la premsa de l'època, el 4 de juliol del 1787 va despertar amb so de tambors i repics de campanes. En eixir el sol, l'artilleria i la brigada d'infanteria lleugera del general Malcolm va desfilar i va passar revista. Van disparar salves des de les bateries i des de l'ajuntament, “enmig del so continuat de les campanes”. El Consell dels Comuns va ordenar desplegar la bandera a l'ajuntament, que sonaren campanes i que el governador i el president del Congrés reberen les felicitacions del Consell, i que tots plegats gaudiren d'un bon àpat a la taverna de Mr. Heyer. A les quatre de la vesprada, els oficials de la brigada de Malcolm van poder tastar un bon sopar a la taverna Corres, on van brindar tretze vegades en honor dels estats de la Unió, i el dia va acabar “amb humor i molta festa”.

Això és el que John Adams volia dir quan feia referència a la “solemnitat” de l'ocasió.

*Richard M. Ketchum és autor de
'Divided Loyalties:
How the American Revolution
Came to New York'*

© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa